

REGISTERBLAD

Namn och datum: Åke Pehrson (1999-10-21), 2007-04-10 Karin Sund

Område av riksintresse för naturvård i Örebro (T) län.

Områdesnummer: NRO18052

Områdesnamn: Svenshyttan

Kommun: Lekeberg (14)

Kartblad: 10E SO

Area: 316 ha varav 316 ha land och 0 ha vatten

Naturgeografisk region: Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen (27)

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m

Riksvärde:

Odlingslandskap	Äng
	Naturbetesmark
	Flora

Värdeomdöme: Området ger en god bild av såväl de gamla som det nyare kultur- och odlingslandskapet

Huvudkriterier: A, B, C, D

Stödskriterier: 1, 4, 5, 9

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledningar, vägdragningar.

Säkerställande: Del av området utgörs av Garphyttans nationalpark (108 ha). Del av området utgör även Natura 2000-område.

Områdets huvuddrag:

Områdets norra del utgörs av Garphyttans nationalpark som avsattes 1904. Nationalparken bevarar idag minnet av det äldre odlingslandskapet med dess blommande ängsmattor. Parken består av gamla ägor till en bergsmansgård och ett flertal små åker- och ängslotter skilda av odlingsrösen och steniga, lövklädda uddar. Åker och äng brukas som slåttermark och lövtäkt utförs. Den hävdgynnade floran är rik, med bl a fältgentiana, som är rödlistad samt backnejlika, darrgräs, gullviva, jungfrulin, svinrot, smörboll och vildlin.

Lövskogen hålls fri från inblandning av gran medan den omgivande barrskogen får utvecklas fritt. Vid en inventering 1970 påträffades 270 arter kärlväxter inom parken. I en förteckning från 1940 finns 290

mossarter upptagna. 37 landmolluskararter påträffades av Walldén 1995 vilket är ungefär hälften av vad som påträffats inom länet. Garphyttan är sannolikt en av länets bästa hackspettlokaler där flertalet av våra arter kan påträffas.

Till riksobjektet har området kompletterats med en mindre lövängsrest med gamla ädellövträd i granplantering med odlingsrösen längs landsvägen genom området med hassel, alm och ask samt med lönnar och aspar försedda med en rik kryptogamflora med bl.a. ymnig förekomst av lunglav. Söder och sydväst om nationalparken finns på båda sidor om en bäck ett gammalt odlingslandskap med delvis ännu hävdad betesmark med odlingsrösen samt ask, hassel och alm. I betesmarken förekommer ett flertal askar med pågående lövtäkt. Intill vägen finns en liten äng som slås årligen. Såväl ängen som betesmarken har en rik hävdgynnad flora, liknande den i nationalparken. Längs landsvägen finns stora askar med rik kryptogamflora. Rödlistade arter som påträffats här är stor skogsbäckmossa, kärrull, idegran, asphättemossa, päronulota, läderlappslav och blek kraterlav. Även detta område har tillförts riksobjektet.

Anmärkningar: Delar av området söder om landsvägen ingår i ÄoHI (80:40, klass 3), Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004 och naturvårdsöversikt (80:42, II, 3a). Natura 2000-områdes-id SE0240142.

Referenser:

- Persson, H. Och S. Waldheim, 1940: Mossfloran i Garphyttans nationalpark. Kungl. Vet. Akad. Skrifter i Naturskyddsärenden 38.
- Gustafsson, A., T. Lindberg och M. Pettersson, 1972: Kärlväxtfloran inom Garphyttans nationalpark. Statens Naturvårdsverk, SNV PM 264.
- Länsstyrelsen i Örebro län, 1984: Naturvårdsöversikt Örebro län.
- Walldén, H.W., 1995: Landmolluskfaunan i Garphyttans nationalpark. Länsstyrelsen i Örebro län.
- Länsstyrelsen i Örebro län, 1995: Ängs- och hagmarker i Örebro län, norra delen. Publ.nr. 1995:15.
- Naturvårdsverket, 1997: Sveriges finaste odlingslandskap. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Etapp 1. Rapport 4815.
- Löfgren, L. och M. Andersson, 1998: Kilsbergen. Naturinventering för landskapsplanering. Örebro kommun, Stadsbyggnadskontoret & Hopajola.
- Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004, www.sjv.se/tuva.